І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVII. Ч. 233. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 6-го ГРУДНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 6, 1960 No. 233. VOL. LXVII

КЕННЕДІ ПЛЯНУЄ ДОПОМОГУ БЕЗРОБІТНИМ РАЙОНАМ

ГОДЖЕС І БЕЛЛ НАЙМЕНОВАНІ ДО НОВОГО УРЯДУ; ЗАПОВІДАЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ НОМІНАЦІЇ ЮДОЛЛА І СТІВЕНСОНА

Палм Біч, Флорида. — В неділю 4-го грудня новообраний президент Джан Ф. Кеннеді найменував 11-членну Комісію, яка має в якнайкоротшому часі підготовити плян федеральної допомоги тим районам, в яких є більше число безробітних. Цю комісію очолює сенатор - демократ із Ілліной Пол Г. Даглес і вона має перед собою такі 4 цілі: 1) Приспішити економічний розвиток в районах із більшим числом безробітних; 2) Вишукати нові можливості праці в тих районах; 3) Старатися зліквідувати ті труднощі, які стоять на перешкоді розвиткові промислового потенціялу країни; 4) Заохотити власників капіталів до нових інвестицій в промислові підприємства. При кінці тижня знов появилися вістки про те, що Кеннеді запропонує Адлеєві Е. Стівенсові якийсь важливий пост в своєму уряді. Дехто гадає, що Стівенсон буде найменований на пост амбасадора до Об'єднаних Націй, але не є виключене, що він може бути найменований на пост державного секретаря. З добре поінформованих джерел заповідають, що Кеннеді в найближчому часі наймене на секретаря внутрішніх справ конгресмена з Аризони Стюарта Л. Юдолла. — Юдолл грав визначну ролю при ухвалюванні в Конгресі законопроєктів про консервацію землі і про регуляцію рік. Він підтримував кандидатуру Кеннеді в рільничих стейтах на заході. При новоназначеній комісії для боротьби проти безробіття Кеннеді заявив, що він обіцяв під час виборчої кампанії, що старатиметься зліквідувати безробіття в цій країні, і тепер хоче здійснити цю обіцянку. До безробітних районів належать: Вест Вірджінія, Міннесота, Мериленд і Пенсилвенія. В понеділок 5-го грудня Кеннеді прибуває до Ню Йорку, у вівторок має бути в Білому Домі на нараді із Айзенгавером, а після того знов прибуде до Ню Йорку, де конферуватиме з генеральним секретарем Об'єднаних Націй Дагом Гаммершилдом.

Кеннеді 2-го грудня офіційно повідомив про номінацію на секретаря торгівлі губернатора Північної Кароляйни Лютера Г. Годжеса. Годжес має 62 роки, давніше він був керівником в текстильному промислі. Він є другим членом кабінету Кеннеді, бо першим був найменований губернатор Коннектикату Абрагам Рібікофф, який став секретарем здоров'я, виховання і добродійности. Новонайменований секретар торгівлі Годжес заявив, що економіка країни представляється гірше, ніж про це говорить теперішній республіканський уряд. Про свої економічні погляди губернатор Годжес сказав: „Я не є членом жадного бльоку ані кліки, крім того, що я є членом демократичної партії. Це ясне, що я є за поширення торгівлі. Я вірю, що це є єдина правильна дорога для світу. І я вірю, що це є найкращий лік на всі економічні недуги". Губернатора Годжеса вважають за „поміркованого політика". Найменування його на становище секретаря торгівлі вважають за заспокоєння економістів і за відплату південним демократам за те, що голосували за Кеннеді. В п'ятницю 2-го грудня Кеннеді найменував на директора бюджетового бюра 41-річного професора-економіста Гарвардського університету Дейвіда Е. Белла. Кеннеді не сказав нічого про майбутній бюджет ЗДА. Белл, після розмови з теперішнім директором бюджетового бюра Морісом Г. Стенсом, заявив, що не має жадної основи, на якій можна б говорити про бюджетові справи. Бюджет на фінансовий рік 1961-ий майже готовий. Президент обговорюватиме бюджет із секретарем скарбу Робертом Б. Андерсоном, і обидва висловилися за збалансований бюджет. Також і новий директор бюджетового бюра Белл має бути прихильником збалансованого бюджету. Цьогорічний бюджет має виносити $79,-700,000,000, і сподіваються надвишки коло одного більйона. Кеннеді хотів би мати збалянсований бюджет, але не коштом господарської стримки. Кеннеді вважає становище директора бюджетового бюра за дуже важливе і призначив Беллові на співробітника Маєра Фелдмана, свого дотеперішнього правного дорадника.

Айзенгавер прийматиме Кеннеді в Білому Домі з музикою і парадом

Вашингтон. — Зустріч президента Айзенгавера з новообраним президентом Кеннеді у вівторок 6-го грудня буде інша від нормальної зустрічі Айзенгавера з тодішнім президентом Гаррі С. Труманом в 1952 році. Айзенгавер вийде зустрічати Кеннеді на північний портик, хоч Кеннеді зайде перед Білий Дім через північно - західню браму. Президент наказав, щоб окремі вартові відділи армії, фльоти, летунства і морської піхоти творили шпаліри під час приїзду і від'їзду Кеннеді. Має грати військова оркестра. Кеннеді в товаристві Айзенгавера перейде кімнатами Білого Дому до бюра президента, що є в південному розі західного крила. Обидва президенти обговорюватимуть під час першої зустрічі після виборів способи перебрання влади новим урядом. Телевізія дістала дозвіл передавати цю першу візиту Кеннеді в Білому Домі. Президент Труман зустрів Айзенгавера в 1952 році аж в своєму бюрі, а перед Білим Домом вітав Айзенгавера Труманів урядовець. Сам Труман холодно розмовляв із новим президентом, заявляючи йому що запросив його на те, щоб за кордоном бачили стабільність відносин у ЗДА.

В АМЕРИЦІ

● **Крайова Рада Безпеки** в Шікаго повідомляє, що в місяці жовтні було рекордово високе число смертних випадків внаслідок необережної їзди автами. В жовтні згинуло на шляхах і вулицях американських міст від автових катастроф 3,680 осіб, на 7 відсотків більше як в жовтні 1959 року. Від початку ц. р. до кінця жовтня згинуло від авт 31,120 осіб, на два відсотки більше як в тому самому часі минулого року.

● **Демократичний Крайовий Комітет** влаштовує напередодні інавгурації нового президента Джана Ф. Кеннеді 19-го січня „Галя імпрезу" в Нешенел Гард Арморі у Вашингтоні, на якій будуть присутні Кеннеді і Джансон із дружинами, і вступ на яку має коштувати по 100 долярів від особи. Керівником імпрези буде відомий актор і співак Френк Синатра, і участь в ній братимуть визначні кіноі радіові актори та оркестра Нелсона Рідла.

● **Колишній** державний секретар під час урядування Трумана в 1949-1952 Дін Ачесон, промовляючи на зборах Правничого Товариства в Кензас Сіті, Кензас, сказав, що ЗДА повинні визнати Національний Китай за окрему державу, яка буде називатися „Тайван", бо і так за кілька років треба буде визнати комуністичний Китай. Ачесон не вірить в те, щоб між комуністичним Китаєм і СССР прийшло до поважних розходжень, бо між цими комуністичними країнами є тільки незначні тактичні розходження.

КЕННЕДІ ПРЕДСТАВЛЯЄ ГОДЖЕСА

Обраний на президента ЗДА сен. Джан Ф. Кеннеді представляє губернатора Північної Кароляйни Лютера Гартвелла Годжеса, як нового секретаря торгівлі

В КЛІВЛЕНДІ ВІДБУЛАСЯ ПЕРША КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Клівленд, Огайо. — Перша крайова конференція - зустріч українських фінансових установ, що разом репрезентували 97 мільйонів долярів зібраного в них майна, відбулася тут минулої суботи, 3-го грудня. Ініціятива такої зустрічі була видвигнена представниками фінансових установ підчас останньої конвенції Українського Народного Союзу, що відбулася тут в 1958-го р., а здійснення цієї ініціятиви перебрала Українська Щадниця Парма з пп. Іваном Тарнавським і д-ром Михайлом Тимковим на чолі, що була організатором і господарем з'їзду. На конференції були заступлені чотири братські запомогові союзи: Український Народний Союз, Український Робітничий Союз, Союз Українців Католиків „Провидіння" і „Народна Поміч"; чотири щадниці - банки: місцева „Парма", шікагівський „Тризуб", ньюаркський „Тризуб" і філадельфійський Український Банк; та кредитівки „Самопоміч" з Ню Йорку, Филаделфії, Шікаго, Дітройту і Клівленду. Збори відкрив директор „Парми" п. Іван Тарнавський і він, напереміну з п. Д. Галичином і дир. Ів. Шепаровичем, який на цьому зібранні заступав Т-во Українських Кооператорів, проводив нарадами. Причини і цілі зустрічі зреферував д-р М. Тимків, секретар „Парми", а опісля в загальній дискусії розглянено цілий ряд актуальних проблем, спільних для всіх українських фінансових установ, що виконують рівночасно важливу громадсько-суспільну ролю. У висліді нарад схвалено відповідну резолюцію та обрано контактний Діловий Комітет, що має вдержувати зв'язок між усіми установами і приготовити чергову зустріч, що відбудеться за рік в Шікаго. До Комітету увійшли: пп. Тимків, Желехівський, Демер, Куропась, Пуцило, Мицик, Плешкевич, Міздник і Довгань. Під час зустрічі відбулось прийняття, що ним „Парма" приймала гостей. Товстмайстром був відомий місцевий діяч п. Михайло Задорецький.

УНСОЮЗ ВІДБУВ У КЛІВЛЕНДІ КОНФЕРЕНЦІЮ АКТИВНИХ ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

Клівленд, Огайо. — Упродовж минулої суботи і неділі, 3 і 4-го грудня, тут відбулись дві важні імпрези Українського Народного Союзу: конференція активних союзових діячів для обмірковання нових метод союзової праці для піднесення кількости членства і активізації праці Відділів УНСоюзу та практикований уже раніше організаційно-секретарський курс. Конференція активних союзових діячів відбулася з ініціятиви союзового контролера інж. Степана Куропася, який, після відкриття нарад головним предсідником УНС Д. Галичином, зреферував свої думки і погляди на справи, що були предметом конференції. В нарадах взяло участь 50 осіб, переважно активних діячів і секретарів Відділів, а між ними 10 з усіх 22 членів Головного Уряду: гол. предсідник Д. Галичин, заступник гол. предсідника Й. Лисогір, гол. секретар д-р Я. Падох, головні контролери д-р Вол. Галан, інж. Ст. Куропась і дир. П. Пуцило та головні радні: Дмитро Шмагала, що був господарем конференції, Вол. Дідик, А. Джула і Богдан Зорич з Торонта. Під час конференції та нарад, в яких забирали голос майже всі учасники, висловлено ряд нових думок і пропозицій для майбутнього розвитку союзової праці.

Конференцію активних союзових діячів, що відбулася в неділю, 4-го грудня пополудні, попередив організаційно-секретарський курс у п'ятницю ввечорі в суботі і в неділю рано. Курсом проводили гол. предсідник Д. Галичин і гол. секретар д-р Я. Падох, які разом з організатором мгром Іваном Скочилясом, урядовцем Головної Канцелярії Волод. Соханом подали цілий ряд практичних порад і вказівок для організації нових членів та загальної союзової праці в терені. Під час дебат та загальної виміни думок, в яких забирали голос майже всі учасники курсу, між ними і поодинокі члени Головного Уряду, розглянено багато нових можливостей пожвавлення організаційної союзової праці та збільшення її результатів. Господарем курсу був місцевий головний радний Дмитро Шмагала. У рамках цих двох союзових імпрез відбувся спільний обід, на якому товстмайстром був мгр Іван Скочиляс а заст. гол. предсідника Й. Лисогір поділився своїми враженнями з недавніх відвідин в Україні.

42-ий ВІДДІЛ УНСОЮЗУ В ПАССЕЙКУ ВІДЗНАЧИВ СВОЄ 45-РІЧЧЯ

Пассейк, Н.Дж. — Місцевий 42-ий Відділ Українського Народного Союзу, що носить горду назву українського національного пророка і союзового патрона Тараса Шевченка відзначив минулої неділі, 4-го грудня, 45-річчя свого існування і праці. З цієї нагоди відбувся концерт і бенкет, з участю представників Головного Уряду УНС та представників громади міста. На програму концерту склалися виступ хору під диригентурою проф. В. Тритяка та виступ хору „Боян" під диригентурою п. І. Костишина, слово голови Відділу-ювілята В. Новицького, виступ дітвори з піснями і деклямаціями, виступи солістів Іванни Коновів та В. Пеленського, виступ мандолінової оркестри школи св. о. Миколая під дир. п. Я. Костишина окремо і разом з хором „Боян", та виступ акордіоністки Соні Цапар. Святочну промову виголосив головний касир УНСоюзу Роман Слободян, що взяв у ювілейному святі участь разом із заступницею головного предсідника п. Анною Герман. Під час бенкету Відділ вітали з ювілеєм посадник Пассейку Пол Де Моро і посадник Кліфтону Стенлі Звір, що є з українського роду, як також секретар Шкільної Ради п. П. Столярчик. Гол. касир Р. Слободян гратулював Відділові та роздав почесні грамоти найбільш заслуженим членам. Відділ-ювілят нараховує тепер 418 членів та є одним з перших у кожній організаційній кампанії. Завдяки таким своїм відданим працівникам, як піонер-секретар Петро Головачук, предсідник В. Новицький та касир Назар Михайлишин, Відділ і тепер, з нагоди свого ювілею, зорганізував 37 нових членів.

ПАПА ПЕРЕВІВ ОДНОГОДИННУ РОЗМОВУ З ГОЛОВОЮ АНГЛІКАНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Рим. — Папа Іван XXIII прийняв в минулу п'ятницю 2 грудня ц.р. архиєпископа Кентербері, Джоффрея Френсіса Фішера, голову Англіканської Церкви, і перевів із ним 65-хвилинну розмову. В обох комунікатах, що їх зараз після того проголосили Ватикан і арх. Фішер, не згадується нічого про справу церковної єдности, тільки підкреслюється „куртуазійний" характер цих відвідин, приятельський тон розмови та обостороннє бажання щодо збільшення „братерських почувань між всіма християнами". Ця розмова відбулася з ініціятиви архиєпископа Фішера. Він прибув до Ватикану в товаристві першого секретаря британської амбасади при Ватикані і двох духовників. Розмова велась в прегарній бібліотечній залі Ватикану, з допомогою англійського перекладача, архиєпископа Антонія Саморе, секретаря Конгрегації для надзвичайних церковних справ. Папа й англіканський архиєпископ подали один одному руку. У згаданих комунікатах говориться, що Папа особливо цікавився недавніми відвідинами арх. Фішера на Близькому Сході, де він розмовляв з цареградським патріярхом Атенагоросом, що його Папа Іван XXIII знає особисто ще з того часу, як він був апостольським нунцієм в Туреччині. „Розмова — кажеться в ватиканському комунікаті — яку ввесь час характеризували почування симпатії, зверталась також до особистих спогадів духового характеру". У комунікаті арх. Фішера кажеться напримікці, що „ніколи не було в пляні переводити з цієї нагоди над деякими важливими проблемами і справами і тому ця зустріч зберегла ввесь час характер куртуазійної візити. Вона відзначувалась духом сердечности і симпатії, як личило цій важливій події в історії церковних взаємин". Хоч ці офіційні комунікати виразно відмежовували цю зустріч Святішого Отця з головою Англіканської Церкви від проблеми церковної єдности, проте водночас за газетними інформаціями — ця зустріч почалась таким важливим діялогом. Коли Папа простягнув руку арх. Фішерові, він сказав: „Це присмність і радість бачити вас". Арх. Фішер відповів: „Ми робимо історію". На це Папа потвердив: „Так, справді робимо це". — Перші коментатори підкреслюють, що ця зустріч голів Католицької і Англіканської Церков є першою від 1534 року, коли англійський парламент, на домагання Генриха VIII, розлученого на Папу Климента VII за спротив розвести його з Катериною Арагонською, проголосив розрив з Ватиканом та встановлення кожночасного англійського монарха головою Англіканської Церкви. Велике значення придають коментатори тайній діловій нараді арх. Фішера з кардиналом Августином Беа, головою Ватиканської Комісії для сприяння християнській єдності, покликаної недавно до життя у зв'язку з приготовлюванням Вселенським Собором. Іван XXIII став Папою 28 жовтня 1958 року після смерти Пія XII і він має тепер 79 років. Арх. Фішер з Кентербері має 73 роки.

Совєтський 5-тонновий „сферичний корабель" згорів разом із звірятами

Москва. — Великий шум, що його тріюмфально робила совєтська пропаганда із вистреленням в минулий четвер ніби аж 5-тоннового штучного сателіта Землі із двома собачками та „іншими створіннями і мухами" — скінчився непередбачено швидким скерегітливим акордом: той совєтський „сферичний корабель" влетів несподівано швидко в той пункт атмосферичної смуги, де він згорів і безслідно розлетівся, разом з усім своїм змістом. Совєтський комунікат старається згладити враження тієї очевидної невдачі запевнюванням, що есперимент з отим останнім „сферичним кораблем" був „успішний", бо ось ніби виконано плянову програму щодо ствердження належного рисунку того сателіта" та що ніби отримано „задовільні" радіо-відомості про стан, в якому в отому сателіті знаходились тамошні живі створіння. У найперших західних коментарях пригадується, що 19 серпня ц. р. Совєти нахвалялися, що вони стягнули на Землю собак Белку і Стрелку з подібного свого „сферичного корабля". Але перший такий „сферичний корабель", випущений 15 травня ц. р. ніби з чоловічим „роботом" так само передчасно замовк і безслідно згорів. Зрештою — як завжди при таких нагодах підкреслюють західні фахівці — велику частину подробиць подавання совєтськими комунікати, треба приймати „на віру", бо большевики не проголошують даних, які потверджували б вірогідність їхніх загальних інформацій.

Хрущов хоче знову приїхати до ЗДА — пропонує конференцію „на вершинах"

Москва. — Нікіта Хрущов висловив бажання приїхати знову до З'єдинених Держав і при цій нагоді не тільки уладити новий пропагандивний цирк за зразком останнього биттям п'ястуками і черевиком по столі в Об'єднаних Націях, але й „задними дверми" побачитися з новим президентом Джаном Кеннеді і поставити його перед доконаний факт конференції „на вершинах". Всі ці інтенції Хрущова скриті в комунікаті, що його проголошено минулої суботи 3-го грудня ц. р. з нагоди закінчення офіційної візити в Москві голови малої південноазійської держави Камбоджи князя Нородома Шіганока. У тому комунікаті кажеться, що ці обидва партнери погодились (себто Шіганок підписав під диктатом Хрущова), щоб весною цього року скликати надзвичайну сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй виключно для справи міжнародного розброєння, причому на тій сесії були б голови урядів чи пак держав. В американській пресі появилася негайно півофіційна вістка, що однаково теперішній американський уряд, як прибічні кола Джана Кеннеді ставляться до цієї сугестії Хрущова дуже холодно, здаючи собі дуже добре справу, що Хрущов має на увазі не справу міжнародного розброєння, а свою пропаганду.

СОВЄТИ СТРИМАЛИ СВОЇМ 91-ИМ ВЕТО ПРИЙНЯТТЯ МАВРИТАНІЇ В ЧЛЕНИ ОН

Об'єднані Нації. — Під час засідання Ради Безпеки Об'єднаних Націй, що відбулося в неділю дня 4-го грудня ц. р., совєтський делегат Валерія А. Зорін заблокував своїм вето прийняття в члени ОН африканської держави Мавританії, яка мала стати 100-им членом Об'єднаних Націй. Не зважаючи на те, що за прийняттям Мавританії в члени ОН голосувало вісім держав, а проти тільки дві — Польща і Совєтський Союз, — справа прийняття Мавританії впала, бо висловлений проти цього прийняття голос Совєтського Союзу, був, згідно з існуючим тепер правильником, формальним вето Совєтів. За прийняттям Мавританії голосували З'єдинені Держави Америки, Британія, Франція, Італія, Національний Китай, Аргентина, Еквадор і Туніс, і здержався від голосування Цейлон. Голова совєтської делегації Зорін пробував зробити справу Мавританії предметом торгу, пропонуючи свою згоду прийняття цієї країни в заміну за прийняття в члени ОН совєтського азійського сателіта Зовнішню Монголію або т. зв. Монгольську Народну Республіку. Але ж Рада Безпеки відкинула більшістю голосів 5 проти 4 пропозицію Зоріна, відкладаючи цим знову справу Зовнішньої Монголії, що її Совєти пробували пропхати в ОН в 1955 році. Мавританія стала незалежною державою в листопаді ц. р. і її запропонували в члени ОН Франція і Туніс. Совєтське вето проти її прийняття в члени було несподіванкою для інших членів Ради Безпеки і американський представник в цій раді назвав совєтський маневр спробою шантажу, а інші делегати, зокрема французький й італійський, визначили ці маневри, як політичний торг. Совєтський делегат Зорін, мотивуючи своє вето проти прийняття Мавританії, заявив, що справа її ще не дозріла до розгляду і що вона більше скомплікована, як справа інших новостворених держав, бо до Мавританії заявляє свої претенсії, як до своєї „історичної території" Марокко. Тому теж у політичних колах вважають совєтське вето, яке було в історії Об'єднаних Націй вже 91-им з черги, політичним маневром, спрямованим з одного боку на здобуття прихильности до Совєтського Союзу в керівних колах Марокка, а, з другого боку, намаганням розсварити деякі африканські держави між собою, зокрема якщо йде про Марокко, поставити їх проти ЗДА. Вимагаючи в 1955 році прийняття Зовнішньої Монголії і не добившися тоді згоди на це від інших членів Ради Безпеки, Совєти у відплату заблокували були прийняття Японії в члени ОН і погодилися були на це прийняття аж після уділення їм Японією деяких політичних концесій, зокрема встановлення дипломатичних взаємин між цими двома державами.

Люмумбу судитимуть за зраду — СССР і поплентачі побиваються в його обороні

Об'єднані Нації. — Патріса Люмумбу, першого прокомуністичного прем'єра Конга, який втік був в неділю 27 листопада з свого дому в Леопольдвілі і старався продістатися бічними шляхами автом до Стенлейвілю, опанованого його прихильниками, вояки, льояльні до шефа конголійської армії Жозефа Мобуту, перехопили біля Форту Франкі в північно-західній частині провінції Касай. Вони дали знати до Леопольдвілю, що якщо негайно не заберуть Люмумби літаком до столиці Конга, то прийдеться вбити його, щоб не допустити вірних Люмумбі вояків відібрати його. Тому з Леопольдвілю вислано до Форту Франкі літак із шістьма військовими жандармами, які привезли Люмумбу із зв'язаними позаду руками. Разом з ним привезено трьох його колишніх прокомуністичних „міністрів", як також четверо членів родини і служби, між ними одну жінку. Полк. Мобуту проголосив, що арештовано також найближчого дорадника Люмумби під час його урядування, фанатичного комуніста Моріса Мполо. Мобуту подав до відома, що Люмумбу судитимуть за зловживання своєї владою прем'єра у жорстокому переслідуванні своїх політичних противників та за підбурювання вояків до збройного бунту. Коли Люмумбу везли з порту в Леопольдвілі до головної кватири Мобуту відкритим вантажним автом, юрба конголійців стрінула його ворожими окликами, але згодом прихильники Люмумби почали демонструвати в його користь. Прихильники Люмумби в Об'єднаних Націях з його совєтськими протекторами у проводі заметушились, щоб його рятувати, настращені вісткою, що Люмумбі грозить кара смерти. Якраз в минулу п'ятницю прилетів з Ню Делі відомий індійський комунофільський міністер військових справ, Крішна Менон, який радив, щоб до генерального секретаря Гаммершилда пішла в цій справі делегація від усіх „азійсько - африканських" країн. Але вислано тричленну делегацію, в склад якої ввійшли представники Індії, Либерії і Камеруну. Окрему велику заяву проти „нелегальности" в'язнення Люмумби і ніби все ще „легального прем'єра" Конга, проголосила совєтська делегація в ОН. Гаммершилд вислав до Конга дві депеші з вимогою „справедливого відношення" до Люмумби та з переданням петиції азійсько - африканських країн. Тепер Люмумбу тримають у в'язниці у Тайсвілі за 85 миль від Леопольдвілю.

У СВІТІ

● **Англійський прем'єр** Геролд Мекміллен заперечив газетні вістки, наче б він у зустрічі з гуртом американських журналістів висловився за повним з'єдиненням Англії і Америки. Англійські патріоти обурились на таку концепцію. Мекміллен твердить, що він говорив тільки про конечність щораз тісніших англійсько - американських зв'язків у спільній боротьбі проти комунізму, але не про державне об'єднання.

● **Вінтіля Горія**, антикомуністичний румунський емігрантський письменник, зрікся признаної йому французької літературної нагороди Гонкура внаслідок запеклої пропаганди французьких комуністів і їхніх поплечників. Вони таврували жюрі нагороди Гонкура, що ніби нагороду Гонкура признано „фашистові", який під час війни був співробітником „фашистської" румунської преси, а потім мешкав в Еспанії, де й написав свою славну повість „Бог народився на вигнанні".

● **Альжирські терористи вбили** за 5 останніх років на території континентальної Франції 2,998 осіб, ранили 7,287 — проголошує офіційний французький комунікат. З-посеред названого числа вбитих 2,871 були мусульмани, 88 европейських цивільних осіб і 39 вояків та поліціянтів. Найбільше вбитих і ранених було у взаємних терористичних атентатах і боях між двома арабсько - альжирськими суперницькими організаціями — Фронтом альжирського визволення та Альжирським національним рухом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sun's, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Нечесна гра

Опублікований юридичним пресовим бюром при обласному суді в столиці Західньої Німеччини Бонні прокураторський висновок у справі обвинувачення проти колишніх старшин батальйону „Соловей" (Нахтіґаль) д-ра Теодора Оберлендера і д-ра Альфреда Герцнера щодо їхньої участи в масових убивствах мешканців Львова при кінці червня і в перших днях липня 1941-го року вимагає не тільки об'єктивного розгляду й аналізи цього документу українськими правниками, але й конкретних заходів для передачі висловлених у ньому проти українців обвинувачень і підозрінь на розгляд німецького суду чи й міжнародного трибуналу.

Рішенням з 28-го вересня 1960-го року старшина державний прокуратор у Бонні припинив слідство в справі Оберлендера і Герцнера, стверджуючи категорично, що проведені ним судові доходження не підтвердили обвинувачень проти згаданих офіцерів щодо їхньої участи у львівських масових убивствах 1941-го року і що „немає найменших підстав твердити", що батальйон „Соловей", значить так званий перший курінь Дружин Українських Націоналістів, або в скороченні ДУН, „був у будь-якій формі притягнений до цих масових убивств". В опублікованому у зв'язку з цим рішенням прокураторському висновку подано ще, що припинено слідство проти покійного д-ра Герцнера і д-ра Оберлендера з огляду на повну необґрунтованість підозрінь й обвинувачень супроти них".

Стверджуючи непричетність Дружин Українських Націоналістів і згаданих німецьких старшин до львівських убивств, боннський прокуратор все ж таки не завагався водночас із цим висловити у своєму висновку, опублікованому юридичним пресовим бюром при обласному суді у Бонні, не тільки деякі підозріння, але й навіть конкретні, нічим необґрунтовані, або ж оперті виключно на зізнаннях невірогідних свідків обвинувачення в бік українців. Так, у точці б) свого висновку боннський прокуратор, не покликуючися на ніякі зізнання чи матеріяли, висловив обвинувачення частині українського населення міста Львова в погромах жидів, здійснених від дня 30-го червня 1941-го року до 3-го липня 1941-го року, стверджуючи, що „безпосередньо у зв'язку з окупацією міста Львова німецькими військами виник погром жидів, які там жили, погром започаткований членами різних національно - українських рухів і виконаний частиною українського населення міста, внаслідок чого дійшло не тільки до жорстоких побоїв, але також і до вбивства багатьох жидівських громадян". В дальшому цей же прокуратор — в точці в) — висловив обвинувачення, що акції масових арештів, започатковані німецькою „Службою безпеки" в перших тижнях липня 1941 року, була проведена „при допомозі української міліції, створеної з членів різних національно - українських груп спротиву". Вкінці, боннський прокуратор, виправдуючи батальйон „Соловей" як цілість і його німецьких командантів зокрема, не виключає, що „українські члени батальйону „Соловей", прізвища яких не встановлені, взяли участь у побоях та вбивствах під час протижидівського погрому самовільно, без відома і проти виразних наказів команданта батальйону д-ра Герцнера і зв'язкового старшини д-ра Оберлендера".

Всі ці обвинувачення і підозріння цілком голословні, непідтверджені жадним відкликом на будь-які матеріяли чи зізнання, є не тільки кривдячі й образливі для заторкнених ними українців, але й ударом в добре ім'я української спільноти, та можуть послужити прикладом нечесної гри боннського прокуратора, що хоче оборонити німців коштом українців. Ці обвинувачення вимагають не тільки рішучих протестів, але й основного вияснення й об'єктивного заперечення збоку всіх заінтересованих українських чинників, особливо ж збоку українських політичних представництв і українських установ у Західній Німеччині. Тільки спокійною, пляновою і базованою на принципах права і справедливости акцією зможуть українці добитися відкликання обвинувачень і підозрінь, висловлених в необ'єктивному і ворожому до них висновку західньо - німецької прокуратури.

Бюджет, доляр, ціни

В останньому тижні американська й закордонна преса зароїлись вістками про економіку в З'єдинених Державах. Одні з цих вісток стосуються внутрішньої ситуації в Америці, інші пов'язані з закордонно - політичними справами. Нема в цих вістках нічого такого, що було б грізне й алярмувало б: найкращим доказом є спокій на біржах. Коли ж вістки про небезпечний для доляра зріст дефіциту американського платничого балянсу до трьох більйонів дол. річно можуть непокоїти кожного багатого чи бідного американця в ЗДА і за кордоном, що усвідомлює собі значення сильної чи слабої валюти, то заспокоюючим елементом є докази, що керівні чинники здають собі знаменито справу з цього стану.

Цікаво, що ці господарські справи зактуалізувались саме після президентських виборів, а не під час виборчої кампанії. Економіст Лайд Вилсон з „Юнайтед Прес Інтернешенел" твердить, що коли б справи збалянсованого бюджету, інфляції, податків і дефіцитового видаткування державних фондів були більш обговорювані у передвиборчій кампанії, то на цьому були б багато скористали американські виборчі маси і майбутнє законодавство. Але, як відомо, загострення міжнародної ситуації і спектаклі Хрущова в Об'єднаних Націях відсунули були ці справи на задній плян. Тепер вони виринають, бо з наближенням терміну, коли в січні зійдеться 87-ий Конґрес, актуалізується справа нового бюджету.

Говорять, що уряд Айзенгавера приготовляє для пред'явлення Конґресові майже збалянсований бюджет на 1961/62 рік, без уваги на підвищення видатків на збройні сили до кругло 43 більйони долярів. Водночас уряд вживає заходів для перекинення частини видатків на утримання своїх закордонних гарнізонів на дані держави і ціл справі присвячені, покищо невдачні, переговори з Західньою Німеччиною. ЗДА натискають теж на своїх заможних союзників, щоб вони відтяжили Америку в ділі економічної допомоги відсталим країнам і таким бідним союзникам, як Греції й Туреччині. Секретар скарбу Андерсон погрозливо натякнув навіть на можливість відкликання з Західньої Европи американських військ, якщо їх дальше утримування поважно загрожувало б платничому балянсові ЗДА. Ціл самій санації доляра має служити стягування до ЗДА бодай половини з 284,000 членів родин американських військовиків і службовиків за кордоном і т. і.

Проблеми національної економіки не всім зрозумілі. Але кожний робітник і кожна господиня знає, скільки можна було купити за доляра тому 10 років і тепер. Це питання дорожні, яка тягне за собою підвищування платень і створює заворожене коло, що кінчається — інфляцією. Одинаково американська, як закордонна преса, цікавиться питанням, як новий президент буде здійснювати свої різні передвиборчі обіцянки без шкоди для збалянсованого бюджету. Покищо ні він сам, ані ніхто з його найближчого оточення не зайняв становища до проблем бюджету, оборони доляра та боротьби проти дорожні. Тим часом за останніх 30 років кошти прожитку в ЗДА зросли на 74%. Правда, за той час трикратно зросли зарібки, але в останньому десятиріччі ножиці між дорожнею і зарібками щораз ширші.

Від того, як Дж. Ф. Кеннеді зуміє розв'язувати ці проблеми для скріплення вартости доляра і для спутання інфляційних тенденцій, залежить і його власний успіх і дальший добробут громадян та сила ЗДА.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

ПЕРЕД ВИБОРОМ ПРЕЗИДЕНТА ЗДА

Сьогодні можна вже з дуже малим риском закладатися, що слідуючим президентом ЗДА буде Джан Ф. Кеннеді з Массачусетс. Але все-таки цього риску не можна цілком виключити, не зважаючи на всі рахункові та політичні калькуляції „на здоровий розум". Кеннеді далеко ще не „вибраний". Він носить ще „на кредит" титул президента - елекста і тільки умовно організує свій кабінет міністрів. Щойно в перший понеділок після другої середи в місяці грудні цього року відбудуться формальні вибори президента й віцепрезидента ЗДА. Годі зійдуться т. зв. „електори" в своїх стейтових колегіях, щоб віддати свої голоси за одним або другим кандидатом. І вислід цього голосування буде ще офіційно таємницею аж до 6-го січня 1961-го року, коли Сенат і Палата Репрезентантів на спільній сесії відкриють запечатані конверти з електоральних колегій і почнуть рахувати голоси.

Чи дістане тоді Кеннеді 269 електорських голосів, потрібних для вибору? За сьогоднішнім підрахунком він має „певних" 300 голосів. Але підрахунки ще йдуть, перевірки і перечислення ще не скінчились і великий стейт Ілліной зі своїми 27 електорами ще, здається, в суді мусітиме доказувати, що невелика більшість в користі Кеннеді була осягнена чесно й без обманів при виборах 8-го листопада. Та й Південні стейти відгрожуються, не хто-зна, чи не накажуть своїм електором віддати свої голоси не за Кеннеді, якщо той не дасть їм певних обіцянок у справах сеґреґації. Є там загорілі сеґреґаціоністи, які хотіли б зорганізувати усіх 128 електорів з Південних Стейтів і дати їх голоси якомусь третьому кандидатові (наприклад, сенаторові Расселові з Джорджії). Це очевидно їм не вдасться. Але якби 27 Іллінойських голосів внаслідок судового рішення пішло в користь Ніксона, якби шість електорських голосів з Алабами і вісім з Міссісіпі, які не зобов'язані голосувати згідно з волею загальних виборів, теж відпало від Кеннеді, ніодин кандидат не мав би вимаганої більшости 269 електоральних голосів, а тоді, за Конституцією, долю президента вирішувала б Палата Репрезентантів. Це й у такому випадку шанси Кеннеді були б дуже великі, бо в Палаті кожний стейт мав би один голос, відповідно до партійної більшости. Демократи здобули більше стейтів для Конґресу, то певно й більше голосів упало б на демократичного кандидата. Але й тут не виключені несподіванки, всякі коаліції південних демократів з консервативними республіканцями Півночі і т. д. Та все це доволі теоретичні, а то й абстрактні міркування, які практично не загрожують позиції Кеннеді. Все ж, вони показують, що голосування понад 67 з половиною мільйонів виборців в дні 8-го листопада, не перерішило абсолютно питання, хто буде президентом ЗДА.

Винна цьому система електорів, які, за Конституцією, вибирають президента. Партії, які мають своїх кандидатів, іменують електорів у кожному стейті і ці з них, часто взагалі не знаючи їх прізвищ, голосують виборці в час загальних виборів. Кожний стейт має стільки електорів отже й електоральних голосів, скільки має разом сенаторів і послів. Тільки деякі стейти зобов'язують електорів віддати голос на партійного кандидата на президента; в більшості стейтів це є традиційний звичай, а деякі стейти взагалі не в'яжуть електорів.

Американська Конституція, це відомий твір компромісів ссо різних інтересів та ідей. Теж у пункті виборів президента, „батьки конституції" мусіли йти на компроміс у виді електоральних колегій. Партія, яка в загальних виборах здобуває більшість, хочби незначну, в даному стейті, дістає усі електоральні голоси цього стейту. Так оть можливо, що кандидат, який дістане один голос більше як його противник у стейті Ню Йорк, дістане усі 45 електоральних голосів цього стейту, а зате кандидат, який дістане усі голоси виборців, наприклад, у Неваді, одержить тільки три електоральні голоси цього стейту. Це значить, що один кандидат може дістати більшість голосів (популярних) з цілої країни, але менше електоральних голосів і в ефекті програти вибори. Так і бувало вже в історії... Багато думає, що це несправедливо. Та творці Конституції мали свої причини чому не прийняли в країні прямих виборів на президента. Між ними були такі, що пряме голосування давало б перевагу великим стейтам над малими, а це не було б згідне з цією рівности в федерації. Крім того, населення цілої країни не могло знати кандидатів і їх прикмет, щоб могти вибирати між ними. Не було телевізії в бльокгавзах американських піонерів і не могли кандидати об'їздити конем цілої країни, щоб показати своє лице виборцеві, стиснути кожному руку і обіцяти поправу його долі.

Між многочисельними пропозиціями на реформу виборчої системи в ЗДА, найбільш радикальна домагається відхилити електоральні колеґії взагалі, в користь безпосереднього голосування цілого народу на президента. Між новими прихильниками цього бажання є, наприклад, сенатор Гомфрі і сенатор Менсфілд. Їм відповідав сенатор Кеннеді ще в 1956-му році: „Відхилення електоральних колегій було б зламанням запевнення, яке діставали окремі стейти, коли приступали до Унії..."

Тодішній сенатор Ладж, в 1948-му році пропонував, щоб зберегти електорів, але, щоб їх голоси ішли для окремих кандидатів в такій пропорції, в якій вони дістали голоси виборців у даних стейтах.

Третя пропозиція була така, щоб поділити кожний стейт на виборчі дистрикти з одним електором і кожний електор був би зв'язаний голосом більшости виборців свого дистрикту.

Немає сумніву, що особливо останні вибори з їх мінімальною більшістю популярних голосів, що впали за Кеннеді, з опозиційними плянами електорів деяких Південних стейтів і т. д., знову зактуалізують справу виборчої реформи в новому Конґресі. Але кожна зміна становила б зміну Конституції, а це в американському Конґресі дуже важкий процес.

(юст)

Не пролазить їм крізь горло...

Дня 19-го листопада 1960 р. вечером відбувся в Москві святочний мітінг присвячений 50-літтю з дня смерти письменника Л. Толстого.

Мітінг відкрив і ним проводив письменник Соболєв. Доповідь про Л. Толстого виголосив письменник Леонід М. Лєонов.

У святочному вечорі брали участь також представники літературного і мистецького життя Заходу. Але на вечорі від тих представників промовляв тільки один „відомий американський артист, голова Національної Ради Товариств американсько-совєтської дружби, член світової Ради миру, Раквел Кент".

Він промовляв після Лєонова, промовляв англійською мовою, яку відразу перекладчиця перекладала на російську мову.

Власне це перекладання було дуже цікаве.

Хоч відомо, чому якраз Кента, „члена світової Ради миру" вибрано як одинокого представника Заходу для промови на мітінгу, то все ж і те, що він говорив у своєму короткому „слові", не було в смак аранжерам вечора і — напевно з їх наказу — перекладчиця безцеремонно викидала із промови Кента те, що могло вражати вухо совєтської людини, або могло викликати у неї єретичні думки. М. і. вона поминула слово Ісус (Джізус), яке був вжив Кент, деякі місця його „слова" допасовувала до комуністичного вчення, а вже із закінченням „слова" Кента вона повелася цілком безцеремонно.

Закінчуючи своє „слово" Кент сказав:

"It is then not to the renown novelist the world acclaims, that I tonight do homage but to the lonely, the terribly lonely, sometimes derided and almost forgotten Christian moralist, the prophet Leo Tolstoy that I pay heartfelt tribute..."

Московська перекладчиця так переклала на російську мову це місце із „слова" Кента:

„Поэтому я сейчас оддаю дань, сердечное уважение, *не только* прославленому романисту признаному всем миром, но и одинокому, некагда осмеяному, і почти забытому моралисту, пророку Толстому, пророку мира..." (підкреслення наші — *абеве*).

Із згаданих двох цитат кожному ясно, що щось інше сказав у своєму „слові" Кент, а щось зовсім інше московська перекладчиця.

В той спосіб слухачі на мітінгу дістали фальшиву версію „слова" Кента. Її сфальшовувано нарочно, щоб не показати Толстого як християнського мораліста, а тільки як мораліста. Сфальшовано те „слово" також тому, що Кент поставив Толстого — християнського мораліста понад Толстого — письменника.

Є дві можливі причини такого фальшу:

Або Кент подав перед своїм виступом своє „слово" аранжерам мітінгу до цензури і погодився на такий російський „переклад", або це зроблено без його відома.

абеве

Іван Костюк

ТРИ ДНІ В НЮ ЙОРКУ

П'ятниця, 11-го листопада

Весело котиться по гайвею ч. 1 новий „Комет" — мініятура американського „Меркурі" компанії Форда. Дорога ще донедавна вибоїста та небезпечна для далекої їзди, зокрема в години „швидкого руху", сьогодні на відтинку Трентон — Елисабет рівненька, як більярдовий стіл... Не треба вже з'їздити в НЮ Брансвіку на ню-джерзський тирнпайк. За півтора години машина завезе вас до серця українського давнтавну на площу св. Марка, чи під сам Український Народний Дім. 70 миль ви подолаєте скоріше, чим дехто із „метрополітанців", мешкаючи на Бронксі чи Брукліні. Зелені світла додають Вам довір'я до американських гайвеїв. Горе тому автоводієві, що тисне на газ і стрілка на тахеометрі покаже йому дві-три палочки поза 50-ку! „Приспішувачі втрачають дозвіл на їзду" — написи, неначе „мементо морі" нагадують вам розпорядження нашого доброго приятеля губернатора Роберта Майнера, що дбає за благо і життя мешканців свого стейту. Із радіоапарату несуться тужливі мелодії танг і словфокеів, що переплітаються диким скавулінням модерніших бугі-вугі... Передачі вісток інформують вас, що фільмова зірка Мерилін Монро розводиться із своїм четвертим з ряду чоловіком, письменником Артуром Міллером, для якого з „великої любови" перед чотирма роками перейшла на жидівську віру — інформує детально заповідач у радіо Даблю Бі Ю Ді. А втім, на збитки нашим республіканцям, підчислення голосів у Каліфорнії в користь Ніксона нічим не пошкодить президентові - електорові Кеннеді замешкати на чотири роки в Білому Домі.

Ви не счуєтеся як минете „Голляндський тунель" і через Медісон Евню та Восьму вулицю доб'єтеся на призначене місце пластових сходин, куди на сьогодні поспішали. Сходини серед пластунів, а ще серед сеньйорів, а ще коли це „Лісові Чорти", проходять скоро, безжурно і весело. Ділові наради нічим не тратять на вартості, коли звітодавці раз-у-раз перешкаджають „цвішенруфи", або канарок „поштивого архидітька" Сальче, що він його одержав разом з цілим мешканням від свого попередника... Струнко! Гей-гу! Гей-га! І сходини закінчені. Коби так проводились засідання наших „батьків народу" та всякої масти амбасадорів. Неодна біда пішла б тоді на погибель ворогам, а Україні на славу! Ще нічний прохід з Піком і Мамкою по подолі. Ще один зирк до „Лиса Микити" і „Орхідеї". Ще сплетничання з дорогим Ікером та товарообмін новими дотепами. Ще свіжа газета в кіоску Дармохвала і не оглянетесь, як на Другій Евню, кромі поліцая і підпитих та сонних волоцюг, ви не матимете іншого товариства... Втомлені та задоволені відробленою нормою, лягаєте в теплу постелю приятеля, який на той „випадок" розкладає свої кості на бамбетлі в заваленій книжками мешкальній кімнаті. Не бійтесь! За те він одержить хрестик від своїх новаків. Пластун є братерський і надієвє гостинний!

Субота, 12-го листопада

Ви залишаєте автомашину на подолі, а самі безпечно і вигідно доїдете автобусом до 79-ої Східньої вулиці, де під числом 2. пишається наш красунь — палац Українського Інституту Америки, або в скороченні: Хата пана Джуса. Точно, як книжка пише та як зазначено в особистих запрошеннях, о год. 9,30 ранку представник Головної Делегатури ЗП УГВР і Дослідно-Видавничого Об'єднання „Пролог" в Ню Йорку, що зорганізують конференції на тему: „Сучасне становище в Україні" — реєструє учасників конференції та запрошених гостей. Ввічливий, завжди елегантний і усміхнений „завгосп" Інституту, міністер Юліян Ревай, чемно але рішуче просить курців на залі нарад не курити. Затишна та завішана портретами-великанами чимала кімната заповнюється публікою. Можна сказати — добірною публікою, серед якої ви, темний провінціяле, зустрічаєте українську сметанку. Конференцію відкриває п. Микола Лебедь. Коротко і ясно. Провід тримає в своїх руках Любомир Ортинський. Доповідачі: Степан Чорній (недавній пришелець із Львова), інж. Богдан Чайківський, д-р Василь Маркусь, д-р Мирослав Прокоп — реферують ділово, культурно і цікаво. Дискусія не зводиться на манівці. Кожному слово. А там — товариська зустріч при чайку, — командує полк. Юрко Лопатинський. В коридорах і в прибічних кімнатах ведуться товариські розмови. Ви зустрічаєте знайомі обличчя: проф. Л. Шанковського, меценаса О. Семененка, проф. Б. Мартоса, ред. Я. Шав'яка (сарака приїхав з Балтимору!), д-р Я. Падоха, д-ра В. Савчака, д-ра С. Коренець, Ікера і молодших за Вас, що йдуть на зміну варти. Та час наглить, а у вас ще сьогодні ввечері „Міжнародна Жіноча Виставка" в „Арморі". Ви попадаєте щасливо на українську програму. Співають „Ще не вмерла", а там танцюють (танцювальна група Флиса), співають (бандуристи проф. Р. Левицького), грають, веселяться. Знову знайомі обличчя: Ірини Падох, невтомних Катрі Пелешок, Олександри Різник, Іванни Бенцаль, Марії Демидчук та інших. А серед публіки? Та чи почислити цих усіх знайомих і незнайомих, що ентузіястично плескають в долоні за кожну виконувану точку нашої програми? А сама Виставка? Варто було її побачити! Велике признання нашим неструдженим Союзянкам за пропаганду (і то добру!) імені нашої Батьківщини! Наша красуня — „Міс Україна" Каролина Буздиган, таки найгарніша із усіх міссісів, — щонайменше для нас. Вже філіппінці відробили свою „норму на естраді (год.10.30!), а ви ще нишпорите по ярмарку. Колега Терен - Юськів аж захрип так товкмачив русскому юноші (по-українськи!) про неперевершеність української пісні і музики! Так йому і треба, дорогий Дорко!

Вечерницями СУА і КЛК в Народному Домі — закінчуєте черговий день вашого побуту в метрополії. Шкода тільки, що на цій вечірці не всі союзанки і не всі каелківці явилися до звіту і... до напрочуд смачного буфету! Якби не д-р Роман Патрило, д-р Ярослав Восвідка, д-р Володимир Граб, д-р Іларіон Чолган, інж. Лепкалюк та цивілісти Скоробогатий, Салтан, Войновський — не було б кому розпарцелювати його.

Неділя, 13-го листопада

День святий святкувати! Тож святкуємо. Дванадцятка „під" Св. Юром (як колись у Львові під Волоською чи під Преображенкою!), смачний обід в колеги Юрка Артимишина, IV Мистецька Виставка Жіночої Творчости в Народному Домі (аж лячно було дивитись, як наше жіноцтво працює на полотнах!) влаштована 64 Відділом СУА в Ню Йорку, вимарш новачат від Пластової Домівки на прогулянку, сплетничання зі знайомими і футбольний меч УССК. До речі: скільки разів кібіци з провінції з'являться на мечі метрополітального УССК-у, він чомусь завжди програє. Не так як наш ближчий сусід, филаделфійський Тризуб, що того самого дня вгатив італійцям аж

(Закінчення на стор. 3-ій)

Степан Женецький

УКРАЇНЦІ В ПОЛЬЩІ

(7)

Та весною 1957-го року, після того, як до влади прийшов в Польщі Гомулка, — всі надії українців на поворот в рідні сторони, на осягнення більших прав та взагалі на покращання життя-буття розвіялися. Як всі поляки, що походять з українських земель, так і Гомулка, який народився і виріс на Лемківщині, є [illegible] ворогом українців і ненависником всього, що українське. Прийшовши до влади, він припинив згодом дальші полегші українцям, що їх був започаткував уряд Охаба. А вже цілком припинив він поворот українських виселенців на українські терени. [illegible] Гомулка сам [illegible] був головним, або одним з найголовніших спричинників виселення українців, бо в той час, коли воно відбувалося, він був при владі, разом з Берутом. Тому й не диво, що після „відлигової" революції в Польщі, коли він знову прийшов до влади — припинив цілковито повороти українських виселенців. Та й взагалі, після приходу до влади Гомулки, всі заповіджені на Першому Українському З'їзді у Варшаві і, частинно вже запроваджувані пільги для української меншини — припинилися. Ті маленькі полегші, що їх українці в Польщі мають тепер, настали зараз після Першого Українського З'їзду у Варшаві, отже не перед приходом Гомулки.

Релігійно - церковне життя

Найбільшого, бо тотального знищення доконали польські комуністи в ділянці українського релігійно - церковного життя у Польщі. Виселивши українців на по-німецькі землі, поляки цілковито припинили на повних 9 років всяке релігійно - церковне життя української меншини в Польщі.

На українських землях, після вигнання всіх українських мешканців, поляки масово руйнували українські церкви, щоб тим способом затерти всякі сліди, що на тих землях жили українці. Бо навіть тоді, коли з тих областей вигнали все українське населення, то осиротілі українські церкви й церковці, що находилися майже в кожному місті й майже кожному селі, ясно свідчили, що ті землі українські та що на них жили українці. Це сердило польських шовіністів, вони не могли спокійно дивитися на ті ознаки українства і тому з такою лютою кинулися їх нищити.

Найзавзятіше нищили поляки українські церкви на Лемківщині й Сяніччині. Самі польські джерела подають, що до 1956-го року, отже за 10 років від виселення українців на тих західніх областях зруйновано 101 церкву і то тільки таких, що мали велику мистецьку вартість. А скільки не-мистецьких наших святинь було знищено в тому часі — невідомо. Ще більше наших святинь в тому часі перероблено на польські костьоли, а багато перемінено на склади різних матеріялів.

Треба відмітити, що в нищенні українських церков на наших західніх областях брали участь не тільки польські комуністи, отже державні чинники, а все польське громадянство, всі його шари. Вину за це варварство несе навіть польське католицьке духовенство, бо воно ні в часі нищення, ні після того, [illegible] словечком не відізвалось в обороні нищених українських храмів Божих. А по науці катехизму і цей грішить, що „на гріх мовчить". Мовчанка на беззаконні діла — це також беззаконня.

Повних 12 років українським виселенцям не дозволили польські комуністичні і церковні власті творити свої парафії та правити Богослуження у своєму рідному обряді. А відомо, що виселюючи українців зі західніх областей, поляки виселили звідтам також всіх українських священиків. Але їм ніде не дозволено обслуговувати українських виселенців. Щойно після „відлиги" українці в Польщі добилися маленьких полегш у релігійно - церковному житті. Правда, до вільного світу доходили вістки, що в якійсь каплиці у Варшаві, та ще в двох чи трьох місцевостях на по-німецьких землях правилися для українських вірних Богослуження в нашому обряді.

Щойно аж в 1958 р. польські церковні власті дозволили на створення 16 українських греко - католицьких парафій для українських виселенців у Польщі. І це все по сьогоднішній день. Цікаво теж відмітити, що якраз саме польське духівництво ставиться дуже неприхильно до відновлення українського релігійно - церковного життя в Польщі. Ось, що про це пише о. С. Ю., що недавно прибув з Польщі в українському часописі „Поступ" ч. 37 (80) з 25-го вересня 1960 р., що появляється у Вінніпеґу, Канада:

„По малій жовтневій польській революції наступила деяка полегша і для української католицької Церкви. Дозволено вправді відправляти в деяких містах наші Богослуження, однак безправно забраних не віддано (Краків, Перемишль). Єпископа для українців - католиків не назначено, ані священикам повних прав не надано. Можливо, що в перших двох випадках покривдження нашої Церкви польські церковні власті є невинні, одначе в третьому випадку — душпастирі є вповні залежні від духовної влади. Знаю про кількакратні старання у кардинала Вишинського. Всі одначе заходи і просьби були безуспішні. Кардинал завсігди відсилав до відносних єпископів, а вони узалежнювали це від польських парохів. Не чув ні про один випадок, що польський парох прихилився до просьби українців католиків. Правда, польські священики дуже призно відносяться до українців, але не тому, щоб направити заподіяну поляками кривду, а радше тому, щоб їх засимілювати.

Направду, дуже дивне явище: провід польської Католицької Церкви неприхильно ставиться до Української Католицької Церкви. Отже католики виступають проти католиків. Значить національна ненависть польського духівництва до українців така велика, що вона неприхильно ставиться навіть до української греко - кат. Церкви.

ОТЕЦЬ В МАЛАНЧУК — НОВИЙ ЄПИСКОП У ФРАНЦІЇ

О. Вол. Маланчук, народ. 20 серпня 1904 р. в Заліщиках М., як син двірського машиніста Михайла і Франки з дому Зачківської. До народної школи ходив в Медведівцях, близько Бучача, а потім в Базарі, пов. Чортків, і вчився в приватного вчителя. Амбіцією батьків його було бачити свого сина при вівтарі. Батьки померли завчасу. Під час першої світової війни Володимир полишив дім з братом Йосипом, та й при помочі адьютанта царського полковника, українця Бучка дістався до Києва по революції 1917 р., і там під опікою деяких галицьких професорів еміґрантів мав змогу ходити до української державної гімназії ім. Кирило Методіївського Братства. З приходом большевиків (Муравйов) зимою 1918 р. виїхав разом з групою галицьких професорів до Львова. Тут запізнався з Митрополитом Андреєм Шептицьким, який допоміг йому залишитися у Львові для дальших студій. СС Василіянки приготовили хлопчину до другої кляси гімназ. Українсько-польську війну переживав у Львові, в бурсі ім. А. Шептицького під проводом о. Климента Шептицького. За порадою ректора Малої Семінарії, де він перебував, о. д-ра Івана Бучка, виїхав на дальші студії до Бельгії 1921 р. Скінчивши гуманістичні студії в колеґії оо. Редемптористів в Есхені, Бельгія, вступив до новіціяту тих отців, які вже розвивали гарну працю місійну в Західній Україні. По новіціяті в Бельгії відбув філософічні й богословські студії у Великій Семінарії тих отців в Бельгії. Був висвячений у Львові митроп. А. Шептицьким, своїм покровителем, 26 квітня 1931 р. Вчив в Малій Семінарії оо. Редемптористів в Збоїсках, близько Львова, а потім в їх Великій Семінарії в Голоську. При тому ходить на університет у Львові і по написанні праці на тему „Безсмертність душі в працях Гайнріха Берґсона" одержав 1939 р. ступінь маґістра св. Богословія. По капітуляції Польщі виїхав на доручення своїх настоятелів до Канади, але воєнні обставини приневолили його задержатися в Німеччині. В Мюнхені Архиєпископ Ординаріят німецький, а потім Апост. Адміністратор о. д-р Вергун доручили йому зайнятися душпастирством в полудневій Баварії для українців католиків, з осідком в Мюнхені. У вільних хвилинах мав нагоду доходити на виклади до Університету ім. Людвика Максиміліяна в сусідстві своєї резиденції, де в 1943 р. здобув ступінь д-ра філософії по написанні праці на тему „Неореалізм у німецькій і французькій філософії". По капітуляції Німеччини помагав новому Апост. Адміністраторові Всесв. о. Н. Вояковському організувати душпастирства в околицях Мюнхену серед напливаючої еміґрації, потім навчав в Великій Семінарії в Гіршберґу, Баварія. З переносом Семінарії до Голляндії в Кулемборґу, переїхав туди теж о. номінат. 1949 р. є назначений Генер. Вікарієм ВПреосв. кир Івана Бучка для українців католиків в Англії. Але вже 1950 на доручення своїх настоятелів приїхав в лютім 1951 р. до Канади, де з кінцем того року був назначений протоігуменом оо. Редемптористів на Канаду і ЗДА, на місце о. д-ра Максима Германюка, новоіменованого єпископом-помічником ВПреосв. Кир Василія Ладики у Вінніпеґу. Від того часу о. номінат займав уряд протоігумена і продовжав редаґування богословського квартальника Логос, започаткованого своїм світлим попередником. Дня 2 листопада Апостольська Делеґатура в Оттаві опублікувала назначення о. В. Маланчука на єпископа-екзарха для українців католиків у Франції. Частина рідні о. номіната опинилася по війні в ЗДА, а саме його брат Юліян, і інші, та в Польщі, його сестра Евгенія. Брат Йосип правдоподібно згинув на Україні.

о. Йосип Деницук, ЧНІ

ЩЕ ОДИН ЖУРАВЕЛЬ...

(З приводу смерти бл. п. В.Данилишина)

З великим жалем українська громада в Шикаґо віддала землі тлінні останки свого провідного члена, вчителя-педагога, бл. п. Василя Данилишина. Утрата тим то важча, що смерть вирвала несподівано з наших рядів одного з найвідданіших трудівників на такій важливій ділянці нашого життя, як виховання молоді. Знову постала проґалина, яку нікім заповнити.

Василь Данилишин уродився 13 січня 1891. р. в Рогізні над Дністром. По закінченні початкової школи в рідному селі, продовжував навчання в 7-клясовій школі в Жидачеві та в учительській семінарії у Львові. Першим поважнішим його успіхом були два майже рівночасні матуральні іспити в 1912. р., семінарійний і гімназійний, той другий після доповняльних студій з греки і латини та інших предметів. У 1919. р., після І-ої світової війни і 5-літнього перебування в таборах австрійських військово-полонених на Сибірі, прийшла черга ще на третій матуральний іспит, тим разом надобов'язковий. Молодий, пильний та повний розмаху до праці учитель В. Данилишин, ставши громадянином самостійної Української Держави, забажав ще здобути атестат зрілости від справжньої української державної школи, якою була в рр. 1918 - 19 Державна Учительська Семінарія у Станиславові. Серед його документів ще й тепер красується свідоцтво станиславівської семінарії з гербом-тризубом.

Учителюючи в таких місцевостях Жидачівщини, як Тростянець, Ганівці і Протеси В. Данилишин своїми педагогічними здібностями звернув на себе увагу шкільної влади. В 1927 р. його перенесено з авансом до школи міського типу в Стрию, а в 1929 р. призначено членом кваліфікаційної комісії для вчителів початкових шкіл. Не зважаючи на обтяження обов'язками, він постійно намагався підвищувати свої фахові кваліфікації. В рр. 1938 - 39 студіював у Львівському університеті педагогічні предмети, а також історію та географію. Війна перервала його студії так само, як пізніше переселення утікачів-еміґрантів із таборів не дало йому можливости докінчити підготову до докторату в Укр. Вільному Університеті у Мюнхені.

За першої большевицької окупації В. Данилишин був шкільним інспектором Стрийського району, а за німців — управителем 7-клясової школи в Стрию. В 1945 р Відділ Освіти й Культури при ЦПУЕ в Авґсбурґу призначив його інспектором початкового шкільництва в українських скитальських таборах. В 1950 р. В. Данилишин переїхав з родиною до ЗДА й осів у Шикаґо, де, працюючи фізично на прожиття, цілих 10 років був діяльний у Школі Українознавства „Учительської Громади" — спершу, як учитель, потім по відході дир. О. Левицького, як директор. Рівночасно з доручення Шкільної Ради при УККА сповняв обов'язки інспектора шкіл українознавства на терені середніх і західніх стейтів ЗДА.

Уже цей короткий нарис життя й діяльности Покійного свідчить про цінні прикмети його душі й розуму, що промощували йому шлях до передових становищ. Але він, з природи дуже скромний, не приймав їх для почестей чи для заспокоєння власної амбіції, а з почуття громадського обов'язку, що межував просто з ентузіястичним захопленням працею для рідної справи. В. Данилишин був чудовим зразком українського вчителя, вірного, обов'язкового й жертвенного до останніх можливостей виховника, з серцем, повним батьківської любови до молоді і готового все й усюди віддати свій труд, досвід і час там, де цього було потрібно.

Тому ми завжди бачили його в осередку напруженої праці, де відбувалися вчительські й батьківські конференції, де складалися програми й здійснювалися пляни, де виготовлялися проєкти та звіти, де треба було від нього поради й заохоти. Не було важливішої наради ні в Об'єднанні Українських Педагогів Канади (Торонто), ні в Шкільній Раді при УККА (Ню Йорк), в якій не брав би активної участи інсп. В. Данилишин. По батьківськи опікувався всіма школами, що підлягали його наглядові, чимало з них він сам зорганізував, покривши місто досить густою мережею Рідних Шкіл, а куди не міг прибути особисто, напр., до Каліфорнії, то налагоджував ділові справи шляхом листування. Під час методично-педагогічних конференцій ми чули його реферати й інструкції, які свідчили про його великий теоретичний і практичний досвід. Він знаходив час на допомогу іншим молодіжним організаціям, викладав на курсах виховників СУМА і давав поради, як працювати з дорослим. Завжди всміхнений, спокійний і, здавалося, невтомний, інсп. В. Данилишин із неперевершеною витривалістю й терпеливістю зустрічав усі труднощі й намагався знайти раду на всякі перешкоди. Своєю справді зразковою і гідною наслідування працею Покійний здобув собі рідку прихильність всіх українських людей, Церков і світських організацій без уваги на будь-які різниці.

Тому смерть інсп. В. Данилишина вкрила важкою жалобою дослівно всю українську громаду в Шикаґо. Сотні його учнів зорганізовано попрощали свого вчителя директора в каплиці й у церкві св. Миколая під час похоронних відправ. Усі українські радіопрограми вшанували його пам'ять відповідними вдячними згадками. Над відкритою могилою промовляв проф. К. Тучапський.

Відлетів ще один журавель у вирій без вороття, але його учні й співробітники напевно докладуть усіх старань, щоб започатковане й розбудоване ним діло ще більше закріпити на користь і пожиток цілої рідної громади.

Р.З-ич

● Турецький диктатор, генерал Семаль Гурзель, мав легку атаку серця. Лікарі заборонили йому якийсь час активно займатись державними справами.

ПРОФ. Д-Р КОСТЬ КИСІЛЕВСЬКИЙ СПРОСТОВУЄ:

На загальних зборах НТШ він читав уривки з повісти Шевченка п. н. „Мандрівка з присмністю та й не без моралі".

ДАР УКРАЇНСЬКИМ ВОЄННИМ ІНВАЛІДАМ

Під час гостини у п-тва Бобів в Форт Лі, Н.Дж., влаштованої з нагоди ім'янин заслуженого громадського діяча й організатора українського міщанства — п. Михайла Галібея, члени найближчої рідні й приятелі соленізанта з правдивим зацікавленням вислухали його розповідь-спомин про події з часів наших Визвольних Змагань та на його заклик і за його гарним прикладом зложили на Українських Воєнних Інвалідів двадцять долярів.

Товариська зустріч абсольвентів і студентів УГА-УТГІ

До шляхетного звичаю належить, коли студенти, які кінчають студії, об'єднуються в окремі товариства, чи гуртки довкола свого університету. Вони опісля з'їжджаються зі всіх сторін до місця, де колись спільно провели молоді студентські роки

В нашому випадку вихованці українських високих шкіл на чужині не мають тієї можливости, щоб робити свої зустрічі в осідках університетів. Коли ж ідеться про вихованців Української Високої Політехнічної Школи УГА - УТГІ то вони, щоб підкреслити відданість і пошану до своєї „Альма Матер", кожного року влаштовують товариські зустрічі.

На зустріч приїжджають абсольвенти з різних, далеко віддалених місцевостей, щоб під час цих кільканадцяти годин спільного товариського побачення забути понурі будні і перенестись в чужі, але рівночасно такі дорогі і незабутні Подєбради в ЧСР, у яких 1922 року постала Українська Господарська Академія, чи Регенсбурґ, де на пожарищі другої світової війни Український Технічно-Господарський Інститут відновив авдиторне навчання.

29 і 30 жовтня в залі УАПЦ при церкві св. Володимира в Ню Йорку відбулась п'ята з черги товариська зустріч абсольвентів і студентів УГА-УТГІ в ЗДА. Учасниками зустрічі були абсольвенти із ЗДА, Канади і запрошені гості. Зустріч започатковано спільною молитвою, яку провів о. Лев Веселовський за професорів і студентів УГА-УТГІ, яких нестало між живими.

Голова Контактного комітету абсольвентів УГА-УТГІ, П. Шох і секретар О. Козловський склали перед учасниками звіт з проведеної роботи. Зі звіту випливав цілий ряд питань, якими займався Контактний комітет. В широкій і жвавій дискусії над звітами порушено багато цікавих проблем, при чому відзначено позитивну ролю появи І-го тому Ювілейного Збірника Української Господарської Академії, в якому поміщено чимало вартісного документального матеріялу, що буде допоміжний історикам в їх дослідних працях про український університет за межами батьківщини. Рівночасно обговорено питання появи ІІ-го тому, що охоплюватиме весь період УТГІ.

Намічено також третій том Ювілейного Збірника УГА-УТГІ, до якого заплянowано джерельні статті про вклад професорів і абсольвентів у розвитку української політичної думки і їх праця на суспільно-політичному та громадському відтинках. Це мали б бути короткі розвідки про видатних українських діячів, які брали активну участь в українських визвольних змаганнях, а опісля були зв'язані з постанням УГА-УТГІ і взагалі про осіб, які визначались та були непересічними в праці на суспільно-політичному полі. Таким чином третій том мав би бути своєрідним заключенням широкої діяльности Української Високої Політехнічної Школи. Обговорено ситуацію товаришів абсольвентів і професорів, яким не судилось прибути до ЗДА. Одні з них остались на Чехах і живуть там досьогодні, інші залишились в Західній Німеччині. Крім цього порушено ще цілий ряд актуальних питань.

Варто відмітити, що в загальному зустріч робила миле враження. Видавалось, що це з'їхалась одна родина та спільно обговорює свої родинні здобутки, недомагання та труднощі. З сумом згадується відсутніх членів родини, з якими бажалось побачити, поговорити і спільно провести цих кілька годин.

Під час зустрічі інж. Яків Нестеренко виголосив гарно опрацьовану доповідь на тему „Нуклеарна війна і персональне збереження від неї". Прелеґент, який в Канаді довгі вже роки працює в тій ділянці, як фахівець представив присутнім цілу скалю передбачених явищ, які викликає нуклеарна війна, але крім цього може бути ще цілий ряд непередбачених явищ, які можна буде устійнити після вжиття нуклеарної зброї. Відмітив, яку страшну небезпеку для людства представляє собою нуклеарна зброя. Прелеґент вказав на мінімальні можливості збереження від радіоактивности нуклеарної зброї. З доповіді виразно випливало, що у місці вибуху нуклеарної зброї немає жадних надій збереження, все, що живе, гине. Доповідь настрашила присутніх. Посипався цілий ряд питань, що робити, як зберігатись і т. д.

При спільній вечері забулись всі небезпеки нуклеарної війни. Підносились тости за гостей і наших професорів. Розказувались епізоди з давніх подєбрадських часів. О. Л. Веселовський розказав один надзвичайно цікавий фраґмент про українських приятелів. Тишу залі все переривав щирий вибух сміху. Пані Шох прочитала останнього листа з Праги від товаришки, який на багатьох очах викликав сльози. В такій атмосфері хотілось би бути довше, але час швидко посувався вперед. Проф. Микола Зайцев поділився своїми враженнями з минулого. Проф. Борис Мартос розказав, як він на таких зустрічах гарно себе почуває.

На закінчення зустрічі обговорено біжучий плян праці і переобрано управу Контактного комітету абсольвентів і студентів УГА-УТГІ, яку очолила П. Шох, а секретарем остався О. Козловський.

Зустріччю керував обрана президія в складі п'яти осіб, головою якої був М. Ліщинський.

Микола Галів

Перед концертом Дарії Каранович в Ню Йорку

11 грудня виступить з концертом відома наша піяністка Дарія Гординська - Каранович. Тутешня українська громада познайомилася з нею вперше на її концерті в нюйоркському Тавн Голі під час її першого приїзду до ЗДА в травні 1952 р.

Вже тоді наші громадяни з признанням підкреслювали, що наша концертантка поруч творів старих европейських мастрів Баха, Брамса, Шопена та модерних композиторів Маркса, Сука і Завера помістила в програму також твір українського композитора Нестора Нижанківського, щоб познайомити чужу публіку з творчістю рідного композитора. І це не була новинка для нашої піяністки. Під час кожного концерту на естрадах Праги, Берна, Варшави, Відня, Берліну, Лінцу, Грацу, Інсбруку і Зальцбурґу, в репертуарі концертантки знаходилося завжди місце для Барвінського, Нижанківського, Косенка, Ревуцького та й інших українських композиторів.

Цю любов до української музичної творчости винесла п. Дарія Каранович з рідного Львова, де починала свою науку у Вищому Музичному Інституті ім. Лисенка, студіюючи 9 літ гру на фортепіяні в клясі композитора Василя Барвінського. І хоч опісля продовжувала свою науку на чужині під рукою передових піяністів і педагогів Штоєрмана, Вайнґартена, фон Заверa у Відні, де закінчила з відзначенням клясу майстерности у Високій Музичній Школі, хоч довгі роки проживала на чужині серед чужого довкілля, п. Д. Каранович ніколи не врывала нитки, що з молодих літ в'язала її з українським музичним світом. По другому приїзді до ЗДА п. Каранович, під цю пору керівник Відділів Українського Музичного Інституту в Нюарку та околиці, не раз виступала з окремими точками на поважніших українських імпрезах та дала себе пізнати нашому загалові, проте прихильники музичного мистецтва нетерпеливо чекали на нагоду почути її на самостійному концерті. Отож вже незабаром почуємо нашу визначну піяністку: вона виконає для нас Баха, Моцарта, Бетговена, Шопена і поруч того твори наших композиторів Барвінського, Грудини, і Фоменка.

Ігор Соневицький

● На біржі в Лондоні впали акції автомобільної фабрики Форда у зв'язку з газетними відомостями, що американський уряд робить натиск на Генрі Форда II., президента компанії в Дітройті, щоб той не послаблював вартости доляра вивезенням з Америки $370,000,000, за які Форд хоче викупити акції англійських акціонерів у своїй фабричній філії в Англії.

ЗІ СПОРТУ

Незаслужена програна УСК-у

Б. В. Готше — УСК Ню Йорк 1:0 (1:0)

Ню Йорк, 27-го листопада, 1960 — Грище Метрополітен Овал. Склад УСК-у: А. Голуб — П. Черемха, Р. Підгородецький — В. Форнеро, Дж. Керні, Е. Чижович — В. Чижович, Е. Моралес, К. Мушак, Е. Савіно, (А. Олинець), Р. Проно.

Ворота: 44 хв. 1:0 — Теліли. Наріжняки: 9:3 для УСК-у. Суддя Фідіг. Гладачів: 1,500.

Автор цих рядків завжди суворо відноситься до своєї дружини, але цим разом мусить ствердити, що третя програна УСК-у в мистецьких змаганнях Великої Десятки Н. А. Футб. Союзу була зовсім незаслуженою. Про факт, що Готше виграло, можна говорити лише як про неймовірне щастя. В другій півгрі, коли УСК зірвався до „відплати", може трохи запізно, хвилину за хвилиною здавалося, що м'яч мусить влізти в сітку противника. Було так на дванадцятій хвилині перед кінцем, що м'яч котився вже в порожні ворота і тоді зробив на порозі „зворот обличчя" та відбився від стовпа на зовні воріт. Другий раз, коли штопер Керні об'їхав запи противника, знову Готше мало велике щастя. В міжчасі суддя не подиктував карного за руку Шалера, але це, як звичайно, справа проблематична. Очевидно, що Готше завдячує свою виграну не лише щастю, але й завзятій обороні, що її вміло організував репрезентант Америки штопер Кріше в обличчі спізнених наступів УСК-у. При одиноких пропущених воротах Голуб знов робив нещасливу „фіґуру", коли м'яч ледви докотився до воріт. Не без вини і наші оборонці. В половині першої половини зійшов з площі Е. Савіно, з якої причини не знаємо ще й досі. З УСК-ом, а спеціяльно з нападом, дружиново не все в порядку. Гра наших нападників з моттом „сам сплю, сам гуляю" дальше кривдить дружину. З прикрістю нотуємо, що В. Чижович знову повертається до такого способу гри. З другої сторони, приємно було завважити, що УСК показав у своїй грі також футбольне серце.

Б. В. Готше Рез. — УСК 1Б 3:1 (1:0)

УСК 1Б: О. Ховайло — Ю. Коваль, Я. Шмотолоха — Ю. Реннер, І. Попович, В. Панчак — Д. Сарторі, В. Шмотолоха, С. Шмотолоха, В. Луцишин, В. Гной.

Ворота для УСК 1Б здобув В. Луцишин. Помимо програної, УСК 1Б врешті показав, що „в ньому є" і заграв найкращі змагання. Така постава і гра УСК 1Б зліквідує „проблему резерви", а деяким змагунам встелить шлях до першої дружини. „Дюньо" Шмотолоха, один з тих кандидатів, був знову в складі дружини і також був її душею.

Роман Лисняк

● Вислідн тижня дружин УСК-у: Чаша стейту: УСК-новаки — Джермен Гунґерісне новаки 0:2; УСК-учні — Джермен Гунґерісне-учні 6:0. Товариські змагання юніорів. Б. В. Готше — УСК „А" 0:0; Б. В. Готше Б (сеньйори) — УСК Б 10:4.

● В середу, 23-го листопада ц. р., Друга дружина столової ситківки УСК-у перемогла Блю Стар II 9:1.

ТРИ ДНІ В НЮ ЙОРКУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

п'ять баняків. Ще — „одна чорна" в пані Мухи — „Орхідеї" і... фінал трьохденного побуту громадянина з провінції на „Мистецькому Вечорі" в Джуніор Гайскул на Б. евню, влаштованому Українською Студентською Громадою в Ню Йорку. Питаєтесь, як там було? Треба було там прийти, побачити і послухати як працюють наші славні студенти! Різноманітна програма як: художнє читання власних творів Наталки Глоби, сольоспів трентонського солов'я Віри Котилевець при акомпаніяменті також з Трентону Христі Ковшевич, фортепіянове сольо батька проф. Вадима та сина президента УСГ — Альберта Кіпи, скрипкове сольо проф. Володимира Цісика при супроводі на фортепіяні своєї доні Марії, сольоспів Ганни Шерей при акомпаніяменті Євгенії Чапельської та виступ завжди доброго Хору „Думка" під новою диригентурою Івана Задорожного при акомпаніяменті Романа Стецури — це були справжні перлини цієї культурної і доцільної імпрези! Та не мені, „селенкові з провінції" розписуватись про цей вечір!

І так ми закінчили свій трьохденний побут в Ню Йорку. Втомлені, але вдоволені і в почутті сповненого ще одного доброго діла (не для людей цієї слави...) ви покидаєте гамірний, розкопаний та завжди ще неохайний (принаймеише на подолі) Ню Йорк. Вертаєте серед моря неонів та різнокольорових світел реклям в своясн. Завтра, скоро зорі світ заповідатиме до праці. З нетерпеливістю ждатимемо на черговий — „довгий вікенд"!

Іван Костюк

Відбиванкарі „Тризуба" здобули першенство СУАСТ — Схід

У відбиванкових першенствах Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств, Філії УСЦАК на східні стейти, репрезентанти „Тризуба" в конкуренції чоловіків та жінок здобули чемпіонати першої рунди цих українських змагань. В конкуренції жінок участь взяло аж шість дружин, які зайняли після „Тризуба" наступні місця: Довбуш — Ню Гейвен, Чорноморська Січ — Нюарк, УСК Ню Йорк, та молодші дружини Ч. Січі і „Тризуба". Між цими двома другими дружинами вирішено теж першість юначок, що його здобули молоді змагуни Чорноморської Січі.

В конкуренції чоловіків відбиванкарі „Тризуба" мимо програної зустрічі з УВК Пассейк здобули більшістю точок першенство. Дальші місця заняли Б. С. К. „Ньоман" — Савт Рівер, У. В. К. Пассейк, і Пласт — Ню Йорк. Ці першенства відбулися в суботу 3-го грудня у Филаделфії і господарем їх був „Тризуб".

УСК Ню Йорк — програв свої чергові футбольні змагання за чашу Америки в неділю 4-го грудня на своєму грищі в Ню Йорку. Дружина, яка перемогла УСК (2:1) це першун нижчої кляси С. К. Ню Йорк, який таким самим вислідом переміг Джуліяну в грі за Чашу виелімінувавши цим самим і Джуліяну і грі за Чашу, виелімінувавши Чашу.

„Січ" Елизабет — здобула минулої неділі гарну перемогу над німецьким клюбом Лідеркранц з Трентону в змаганнях за першість Ліґи Стейту. Вислід 5:2 для „Січі" треба вважати успіхом для наших футболістів.

„Чорноморська Січ" — в мистецьких змаганнях цієї ж самої Ліґи виграла 4:0 з одинадцяткою „Вествуд Лайонс", збільшуючи число своїх перемог в Лізі при тільки одній програній та одній нерішеній.

Збірна Американської Футбольної Ліґи, — в якій грали змагуни „Тризуба" Ноґа, Ніс і Віней, програла переконливо зі сильними технічно словаками дружини „Червона Зоря" з Братислави. Словаки показались дуже добрими технічно, але надто м'якими, тому і виграна їх 5:1 не віддзеркалює справжньої переваги, якої не могли словаки закріпити циферно.

Президент призначив мільйон долярів для кубинських втікачів

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 2-го грудня призначив першу фінансову допомогу кубинським втікачам на Флориді в сумі одного мільйона долярів. Ці гроші видадуть із окремих президентських фондів, якими розпоряджає Президент, і які становлять $150 мільйонів річно. Білий Дім повідомив про цю акцію Президента одночасно з опублікуванням листа ґватемальського президента Міґуеля Ідіґораса Фуентеза з подякою ЗДА за те, що своєю фльотою охороняє Ґватемалю проти інвазії з Куби. Призначення цієї допомоги кубинцям-втікачам свідчить про те, що Білий Дім уважає Кастрів режим за комуністичний, бо з тих фондів президент може призначати допомоги тільки для жертв комуністичного терору. Кубинське радіо заговорило про „нову американську інвазію", довідавшися про рішення Айзенгавера.

Конґресова Комісія проєктує скоротити час виборчої кампанії

Вашингтон. — Окрема комісія в Палаті Репрезентантів для перевірки видатків на виборчу кампанію заявила, що 15 і 16 грудня вестиме переслухання в справі скорочення часу виборчої кампанії за вибір президента ЗДА. Голова цієї комісії конґресмен Кліфорд Дейвіс закликає всі особи, зацікавлені цією справою, надсилати свої завваги до Спешел Гавз Коммітті Інвестіґейтінґ Кампейн Експендічюрс, 1435 Ню Гавз Оффіс Білдінґ, Вашингтон 25, Д. С. Справа скорочення часу виборчої кампанії не є така легка, якби на перший погляд здавалося. Чи треба б пересунути на пізніше крайові номінаційні конвенції, чи приспішити президентські вибори, які згідно з конституцією відбуваються на початку листопада. Чи треба б законом визначувати час виборчої кампанії для вибору сенаторів і конґресменів. А що робити з виборчою кампанією для вибору стейтової леґіслятури і міських урядовців. Стейт Ню Гемпшир має прайвибори кандидата на президента вже в першому тижні березня.

Суд відкинув просьбу про припинення шкільної інтеґрації в Ню Орлінсі

Ню Орлінс, Луїзіяна. — Федеральний Суд 30-го листопада відкинув просьбу про припинення об'єднання двох шкіл в цьому місті, і таким чином прихильники сеґреґації в школах втратили надію на те, що правним шляхом вдасться скасувати спільне навчання, яке зарядив був Федеральний Суд. Суд визнав стейтові закони про окремі школи для білих і кольорових учнів за неконституційні. Сеґреґаціоністи назвали рішення суду „сумною вісткою", але заявили при цьому, що будуть ігнорувати рішення суду. Але ці школи, які згідно з наказом суду мали бути інтегровані, є в дійсності сеґреговані бо до них ходять на навчання тільки два білі учні і 4 негри. Білі учні бойкотують ті школи, бо їхні батьки не хочуть посилати своїх дітей до об'єднаних шкіл.

Совєтська військова поміч для Марокка змінить політику ЗДА

Рабат. — Марокко прийняло від Совєтів 12-16 совєтських турбомоторових військових літаків типу МІҐ-17 і 2 бомбардувальники типу Ільюшін, тим часом із совєтською залогою та совєтськими техніками, що вишколюватимуть марокканських летунів. Крім цього, в минулому тижні до одного з марокканських портів вплинув корабель з комуністичної Болгарії з транспортом стрільної зброї. Цю військову допомогу збоку Совєтів для Марокка попередили такі маніфестаційно-політичні совєтофільські акти марокканського уряду, як голосування на теперішній сесії Генеральної Асамблеї майже завжди по совєтській лінії, просовєтські статті в марокканській пресі та пропаґандивний крик довкола совєтської допомоги, з одночасним промовчуванням найвидатнішої допомоги збоку ЗДА. Тому — за вістками американської преси — Вашингтон думає зревідувати свою політику супроти Марокка і замість 50 міл. долярів допомоги з минулого року призначити нову допомогу для Марокка на 10 мільйонів менше. Совєтські літаки в Марокко мають величезне неґативне значення для ЗДА і цілої західньої стратеґії, бо вони фактично анулюють практичні завдання американських баз в Марокко. ЗДА зобов'язались звільнити ті бази до 1963 року, але тепер виринає можливість звільнення їх вже куди швидше. Марокко сердите на Захід за його солідарність з Францією у справі Мавританії, що дістала від Франції самостійність, замість прилучення її до Марокка.

Короткі Вістки

● **Снігові** дійшли з західніх стейтів аж до східніх стейтів, і 30-го листопада в Боффало, Н. Й., нападало 18 цалів снігу, а снігові замети досягали до 4-х стіп. В Боффало треба було закрити всі школи, бо неможлива була комунікація. Сніг падав і в інших стейтах: північній Пенсилвенії та Індіяні.

● **У Франкфурті,** з головної кватири американських військ в Західній Німеччині, повідомлено, що 12 грудня ц. р. стануть перед військовим судом два американські поручники і один вояк, оскаржені у грубому занедбанні військових приписів під час останніх маневрів, внаслідку чого згинуло 16 американських вояків. Вони вистрелили з гармати, поціливши її гострою ґранатою в шатро з вояками.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

БРОНКС, Н. Й. — Відд. 210, повідомляє всіх своїх членів, що **Річні Збори** відбудуться в суботу, 10-го грудня 1960 р., в год. 8-ій веч., в приміщенні під чис. 714 Logen Ave. Просимо прибути на означений час, хоч раз на рік. — І. Базиляк, предс.; П. Голей, кас.; І. Франко, секр.

AMBRIDGE, Pa. — Б-во св. Василія, Відд. 161, повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в суботу, 10-го грудня 1960 р., в год. 7-ій веч., в приміщенні при 600 Glenwood Ave. На порядку: вибір нової Управи на 1961 рік. Просимо про численну участь. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. — Річні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 371, відбудуться в п'ятницю, 9-го грудня 1960 р., в год. 8-ій веч., в Січовій Залі, при 506 — 18 Ave. Буде звідомлення урядників, як також вибір уряду на наступний рік. Кожний член повинен бути на Зборах. — І. Оверко, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранок, секр.

Посмертні згадки

Стела ДАНКО-ДАНКОВСЬКА, з дому ЛУЦЬКА, довголітня членка Т-ва ім. Дм. Вітовського, Відд. 375 УНСоюзу в Филаделфії, Па., померла несподівано дня 17-го листопада 1960 р., проживши 63 роки. Покійна була примірною, активною і совісною членкою Т-ва. Була також членкою інших жіночих Товариств, СУА, Відд. 42 та інших. Народилась у місцевості Луці, пов. Самбір, Зах. Україна. Полишила у смутку: чоловіка Антона, синів Станислава і Володимира та внуків. Похорон відбувся 23-го листопада 1960 р., при великій участі Родини, Членів Т-ва та Знайомих. — Вічна Їй Пам'ять.

Грималюк, секр.

Николай АНДРІЙЧИН — член Т-ва ім. Б. Хмельницького, Від. 133 УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж., помер 2-го листопада 1960 р. Покійний походив із села Красне, пов. Турка. Полишив у смутку сина Івана і невістку та трьох внуків. Похорон відбувся 5-го листопада 1960 р., із пох. заведення Литвин і Литвин до церкви св. Івана Хрестителя, а опісля на цвинтар Евергрін. — В. Й. П.!

І. Андрійчин, секр.

ЛИСТИ від Санта Клоса для дітей

Джерзі Сити, Н. Дж. — Тисячі дітей, що живуть в околицях, де має свої відділи МЕТРОПОЛІТАН ФЕДЕРАЛ СЕЙВІНГС енд ЛОУН АССОСІЕЙШЕН одержуть вкоротці листи від Миколая (Санта Клоса). — Гуннор Г. Гадмундсон, президент банку Метрополітан Сейвінгс пояснив, що у відділі банку при "Foye Place" можна дістати вже готові листи з підписом Санта Клоса. Ці листи треба тільки заадресувати до дітей, наліпити на них 4-центовий значок і кинути до скриньки в банку.

Опісля всі листи будуть післані до села Santa Claus, Indiana, де їх на пошті перепечатають і пішлють до дітей-адресатів з печаткою "Santa Claus".

Сільце Santa Claus знаходиться в кітловині індіянських гір, де постійно живе всього 50 людей, та перед Різдвом тут великий рух, бо около 5 мільйонів поштових посилок проходять через місцеву пошту тільки тому, щоб бути перепечатаними словами "Santa Claus".

Гуннор Г. Гадмундсон, президент Метрополітан Сейвінгс енд Лоун Ассосієйшен, який проголосив можливість післати дітям листи від Миколая (Николая, або Санта Клоса), якраз вернувся з конвенції Ліґи Американських Ощадностевих і Позичкових Товариств, що відбулося в Маямі, Флорида.

Пан Гадмундсон там вислухав низку доповідей і брав участь в дискусіях на тему біжучої державної економії і передбаченого росту позичкових та ощадностевих підприємств. (ог.)

ТАРЗАН, ч. 4,564. В тюрмі.

A HIDEOUS FIGURE WATCHED TARZAN THROUGH SMOLDERING EYES. NEARBY HE CLUTCHED AN ENORMOUS JEWEL — HERE WAS WEERA, THE WIZARD!

"SO YOU ARE THE ONE WHO CHALLENGED THE POWER OF THE BLOOD RUBY," SAID WEERA.

SUDDENLY WEERA SCREAMED IN RAGE. "SUCH TEMERITY WILL BE REWARDED BY DEATH — TAKE HIM AWAY!"

Огидна постать спостерігала Тарзана ненависними очима; він натиснув великий самоцвіт... Так це Віра, чарівник!

— Так ви той, який сумнівався в силі кривавого рубіна, сказав Віра.

Нагло Віра закричав із люті. — Таку необачність треба покарати смертю... Відведіть його!